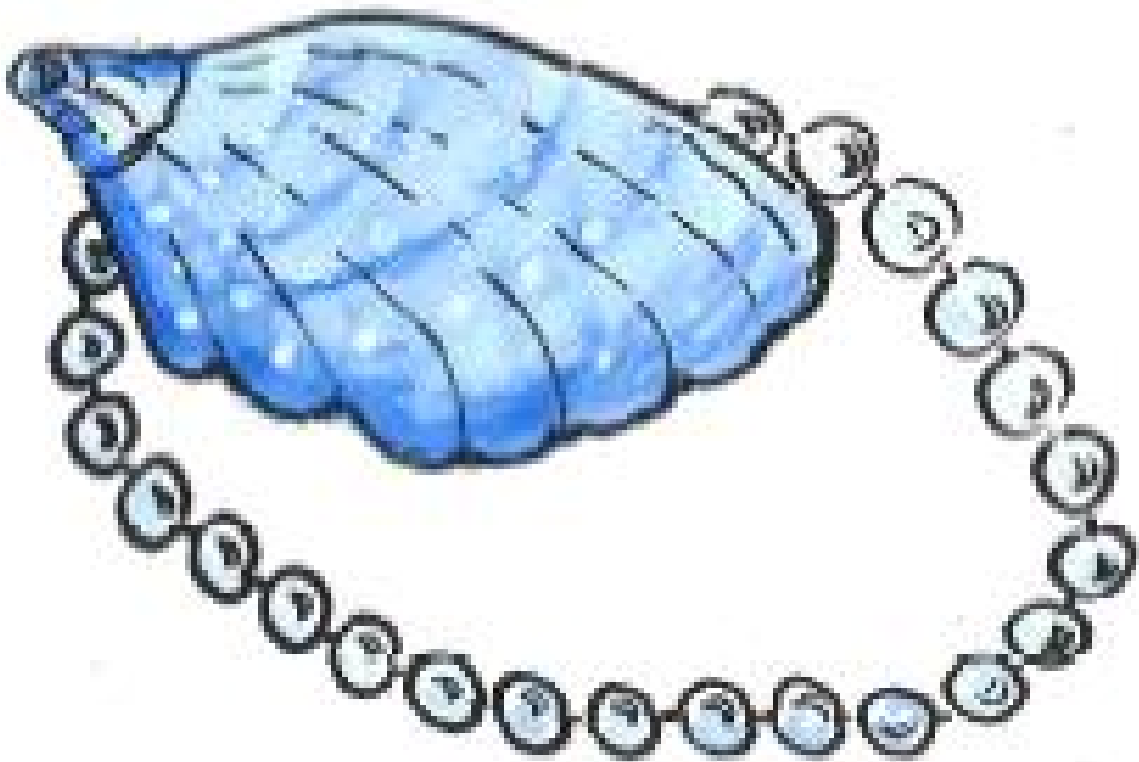

ORIKON HELMI

PÄIVÄKOTI
KARILANTIE 12 D
50600 MIKKELI
P.015 -1943296
[orikonhelmipk\(at\)mikkeli.fi](mailto:orikonhelmipk(at)mikkeli.fi)

SISÄLLYSLUETTELO

LAPSELLA ON OIKEUS.....	3
ORIKON HELMI.....	4
ORI KON HELMEN HENKI LÖKUNTA.....	4
SI MPUKAT.....	4
HELMET.....	4
MUU HENKI LÖKUNTA.....	4
ORIKON HELMEN LAPSIRYHMÄT.....	5
SI MPUKAT.....	5
HELMET.....	5
ORIKON HELMEN PÄIVÄOHJELMA.....	6
HELMET.....	6
SI MPUKAT.....	6
VIIKKO-OHJELMA.....	7
HELMET.....	7
SI MPUKAT.....	7
VANHEMPIEN ARVOT.....	8
MI LLAI STA ON TURVALLI NEN PÄI VÄHOI TO.....	8
REHELLI SYYS PÄI VÄHOI DOSSA TARKOI TTA.....	8
MI STÄ TULEE KOKEMUS VÄLI TTÄMI SESTÄ JA RAKKAUDESTA.....	9
TYÖNTEKIJÖIDEN MIETTEITÄ PÄIVÄKODIN ARVOISTA 2010.....	10
ASI AKASLÄHTÖI SYYS.....	10
KEHI TTÄMI STAHTO.....	10
YHTEI SÖLLI SYYS.....	10
AVOI MUUS.....	10
HOITOPOLKU ORIKON HELMESSA.....	11
KASVATUSKUMPPANUUS ORIKON HELMESSÄ.....	13
PERUSHOITO.....	14
”HYVÄ RUOKA, PAREMPI MIELI”.....	15
LEIKKI.....	16
SISÄLLÖLLISET ORIENTAATIOT.....	17
MATEMAATTINEN ORIENTAATIO.....	17
LUONNONTIETEELLINEN ORIENTAATIO.....	17
HISTORIAL LIS-YHTEISKUNNALLINEN ORIENTAATIO.....	18
ESTEETTINEN ORIENTAATIO.....	18
EETTINEN ORIENTAATIO.....	18
USKONNOLLIS-KATSOMUKSELLINEN ORIENTAATIO.....	19
MUSIIKKI.....	20
KÄDENTÄIDOT.....	21
LIIKUNTA.....	22
PIHASÄÄNNÖT.....	23
KYNTTILÄHETKI.....	24

TERVETULOA ORIKON HELMEEN

Orikon Helmi on vuonna 2006 aloittanut päiväkotia, jossa toimii kaksi ryhmää Helmet ja Simpukat. Helmissä on 21- paikkaa 3-5vuotiaalle lapsille ja Simpukoissa 12-paikkaa alle kolmevuotiaalle lapsille. Talomme tarjoaa turvallisen kasvu ympäristön, suunnitelmallista ja lapsen kehitystä tukevaa toimintaa, sekä mahdollisuudet monipuolisille leikeille ja ulkoilulle.

Pidämme tärkeänä avointa ja positiivista vuorovaikutusta lapsien, vanhempien, työntekijöiden ja koko Orijärven kyläyhteisön kesken.

LAPSELLA ON OIKEUS

- turvallisiin ihmissuhteisiin
- turvattuun kasvuun, kehittymiseen ja oppimiseen
- turvattuun ja terveelliseen ympäristöön, jossa voi leikkiä ja toimia monipuolisesti
- tulla ymmärretyksi ja kuulluksi ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti
- saada tarvitsemaansa erityistä tukea
- omaan kulttuuriin, äidinkieleen ja uskuntoon tai katsomukseen

Satu Tirronen
päiväkodinjohtaja

ORIKON HELMI

Karilantie 12 D, 50600 MIKKELI

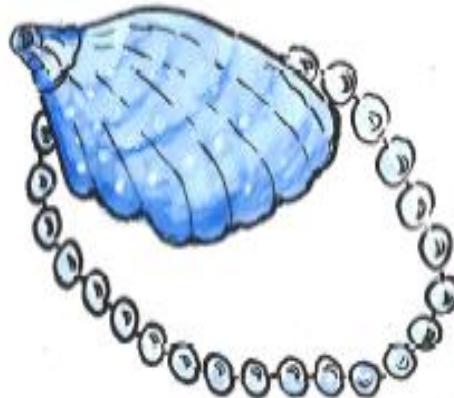
Puhelin 194 3296 (toimisto)

Puhelin Simpukat 194 3298

Puhelin Helmet 194 3297

orikonhelmipk(at)mikkeli.fi

Avoinna (6.30) 7.00 - 17.00

ORIKON HELMEN HENKILÖKUNTA

SIMPUKAT

Heidi Juuti LTO varajohtaja

Kirsi Raatikainen LH (oppisopimuskoulutuksessa)

Katri Vuohelainen LH

HELMET

Suvi Juutilainen LTO

Mari Juslenius LH

Tarja Parkkinen LH

Päiväkodinjohtaja Satu Tirronen, paikalla torstaisin,

p. 044-794 5037 satu.tirronen(at)mikkeli.fi

MUU HENKILÖKUNTA

Sinikka Väisänen, keittiöapulainen

Tarvittaessa käyvät:

Marja Heikkinen, erityislastentarhanopettaja

Leena Lehtonen, puheterapeutti

Niina Suontakainen LH, varahenkilö

ORIKON HELMEN LAPSIRYHMÄT

Orikon Helmessä päiväkotiryhmä Helmet ja päiväkotiryhmä Simpukat.

SIMPUKAT

- 0 – 3 -vuotiaiden ryhmä
- 3 kasvattajaa
- tarjoaa turvallista ja hyvää perushoitoa lapsen yksilölliset tarpeet huomioiden

HELMET

- 3 – 5-vuotiaiden ryhmä
- 4 kasvattajaa
- tarjoaa lasta kunnioittavaa, monipuolista ja ammattitaitoista varhaiskasvatusta

ORIKON HELMEN PÄIVÄOHJELMA

Kello	HELMET	SIMPUKAT
6.30	päiväkoti aukeaa	päiväkoti aukeaa
8.00-8.30	aamupala 8.15.	aamupala 8.00.
9.00	aamupiiri aamupalan jälkeen	sylittelyä
9.15-11.00	pienryhmätoiminta/ ulkoilu	pienryhmätoiminta/ ulkoilu
11.00	pienryhmätoiminta/ ulkoilu	ruokailu
11.30	ruokailu	päivälepoa
12-14	päivälepo (hiljainen tunti 12-13)	päivälepoa
14.00	välipala	välipala
14.30	vapaa leikki	vapaa leikki
n. 15.30-17	ulkoilu	ulkoilu

VIKKO-OHJELMA

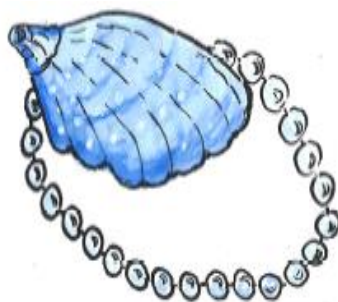
HELMET

maanantai	lelu ja leikkipäivä
tiistai	muskari
keskiviikko	liikunta
torstai	kädentaidot, merihevosten tuokio
perjantai	kynttilähetki tai yhteinen lauluhetki,

SIMPUKAT

maanantai	leikkiä
tiistai	ohjattu liikunta
keskiviikko	muskari
torstai	kädentaidot
perjantai	leikkiä

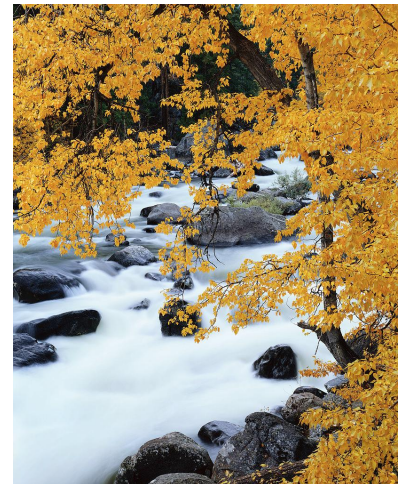
Päivittäin leikimme, laulamme, loruillemme, satuilemme ja liikumme. Pidämme myös säännöllisesti koko talon lauluhetkiä, viikko tiedotteessa niistä lisää.

VANHEMPAIN ILLAN TUOTOKSI A 2010 VANHEMPIEN ARVOT

MI LLAI STA ON TURVALLI NEN PÄI VÄHOI TO...

- Päiväkodin ympäristö on turvallinen (9)
- Henkilökunta on pysyvää (4)
- Ryhmissä on riittävästi aikuisia (3)
- Henkilökunnalla on ammattitaitoa (3)

Lapsilla on turvallista toimia päiväkodin sisä- ja ulkotiloissa. Päiväkodissa käytettävät lelut, kalusteet, toimintavälineet jne. ovat lapsille turvalliset ja ehjät. Päiväkodin henkilökunta huolehtii päivän rutiinien sujumisesta sekä lasten psyykkisestä ja sosiaalisesta turvallisuudesta. Kiusaamisen kokemuksiin puututaan heti päiväkodissa ja kotona. Käsien pesusta huolehdimme yhdessä.

Tiedottaminen kulkee päiväkodissa hyvin henkilökunnan ja vanhempien välillä. Tiedottaminen tapahtuu päivittäin kuulumisten vaihtona, viikkotiedotteena ilmoitustaululla ja päiväkodin ovesa. Blogissa kerrotaan mitä tapahtui viikoittain.

Päiväkodin henkilökunta on pysyvää. Kasvatuskumppanuudella varmistetaan että perheen kasvatuskumppani tuntee lapset hyvin ja vanhempien luottamus henkilökuntaan kasvaa. Lapsiryhmässä on riittävästi aikuisia valvomaan lapsia (Laki ja asetus toteutuu 1:7 tai 1:4). Näin pystytään turvaamaan päivän rutiinit sekä ohjattu toiminta. Päiväkodin henkilökunnan koulutuksista huolehditaan työn ohessa mikä takaa sen, että työntekijöiden ammattitaito tukee ja ohjaa lasta hänen kehityksessään.

REHELLI SYYS PÄI VÄHOI DOSSA TARKOI TTAA...

- Avointa ilmapiiriä (7)
- Molemmin puolista luottamusta (2)
- Tiedon kulkua (2)
- Leimaantumisen ja seuraamusten pelkoa ei tarvitse kokea (2)
- Aikaa (2)

Henkilökunta ja vanhemmat kertovat asioista toisilleen suoraan ja mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Puhutaan asioista niiden oikeilla nimillä ja etsitään asioille ja tilanteille yhteinen kieli → yhteinen ymmärrys. Näin vältetään kokemus mm. asioiden vähättelystä ja salailusta.

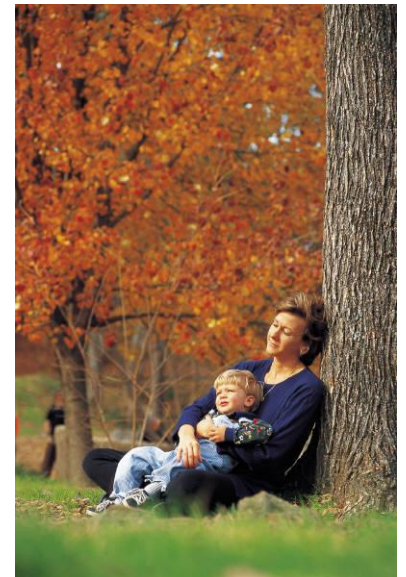
Pystytään antamaan huonoa/rakentavaa palautetta, puolin ja toisin. Henkilökunnalla ja vanhemmilla on molemminpuolinen luottamus toisiinsa. Opetellaan olemaan erilaisten ihmisten kanssa henkilökemioista huolimatta.

MI STÄ TULEE KOKEMUS VÄLI TTÄMI SESTÄ JA RAKKAUDESTA...

- Lasta kuunnellaan ja tilanteessa ollaan läsnä (9)
- Syliä ja haleja tarjolla (7)
- Asetetaan rajat (4)
- Lapset ovat tasa-arvoisia (2)

Lasta kuunnellaan oikeasti ja hänen asioitaan pidetään tärkeinä. Tilanteissa ollaan läsnä ja lapsen yksilölliset tarpeet huomioidaan. Lohdutetaan lasta, kun hän sitä tarvitsee. Annetaan lapselle mahdollisuus olla aikuisen sylissä ja lähellä häntä. Asetetaan lapsille rajat,

joissa heidän on turvallista toimia. Lapsille selitetään rajojen tarkoitus ja syy niin, että lapset ymmärtävät. Kasvatuskeskusteluilla varmistetaan, että rajat ovat samanlaiset kotona ja päivähoitossa (johdonmukaisuus). Yhden mukaisella tavalla toimia huolehditaan, että lapsen päivästä tulee eheä. Kasvatuskumppanuudella varmistetaan lasten tasapuolisuus ja tasa-arvoinen kohtelu. Huomioidaan että jokaisella lapsella on oikeus omaan vanhempaan, rakastavaan syliin, läsnäoloon ja perheen yhteiseen aikaan.

TYÖNTEKIJÖIDEN MIETTEITÄ PÄIVÄKODIN ARVOISTA 2010

ASI AKASLÄHTÖISYYS

Päiväkodissamme asiakaslähtöisyys tarkoittaa päivittäisten asioiden avointa keskustelua. Työntekijöinä kuuntelemme ja kohtaamme perheen aidosti päivittäin. Haluamme huomioida vanhempien toiveet niin hyvin, kuin on mahdollista. Lapsen kohdalla asiakaslähtöisyys tarkoittaa lapsen kokonaisvaltaista huomioimista sekä hänen tarpeistaan huolehtimista. Muistamme työntekijöinä aina sen, miksi tätä työtä teemme.

KEHITTÄMISTÄHTO

Työntekijöinä olemme valmiita kehittämään itseämme, emmekä pelkää jatkuvaa muutosta. Kehittämislähtöisyys nähdään päiväkodissamme myös uuden oppimisena ja myönteisen ilmapiirin luomisena. Osaamme hyödyntää työntekijöinä erilaisten yhteistyötahojen ideat ja toiveet.

YHTEISÖLLISYYS

Työntekijöinä sitoudumme työyhteisössä asettamiimme yhteisiin päämääriin. Tukiessamme työtoveria edesautamme hyvän yhteisöllisyyden lisääntymistä. Etsimme yhdessä aikaa ja oikeita paikkoja yhteisille palaverille tai keskusteluille, emme keskustele lasten kuullen, perheiden tai lapsen asioista, emmekä omistaakaan asioista. Ristiriitatilanteissa keskustellaan avoimesti asianomaisen kanssa ja jokaista työntekijää kuunnellaan sekä arvostetaan hänen omia mielipiteitään. Näin toimiessamme työyhteisöömme syntyy hyvä ja vankka yhteisöllisyys, joka kantaa meitä tulevaisuudessa. Tärkeä osa yhteisöllisyyttämme on osata hyödyntää moniammatillisen yhteistyön eri tahot.

AVOIMUUS

Avoin ilmapiiri pitää sisällään aikaa lähimmäisen kuunteluun. Työtoverit ovat luottamuksesi arvoisia, joka edes auttaa avoimen ilmapiirin syntymistä työyhteisössä. Pyrimme olemaan avoimia tiedon kuljettamisessa henkilöltä toiselle. Varaamme kahvihetkiin, tiimipalavereihin jne. hetkiä jolloin voimme kertoa omista kuulumisista avoimesti.

HOITOPOLKU ORIKON HELMESSA

Orikon Helmeen tullaan kotoa, perhepäivähoidosta, ryhmäperhepäivähoidosta ja toisista päiväkodeista. Orikon Helmessä hoitopolku etenee Simpukka ryhmästä Helmiin ja esikouluun Rantakylän tai Valkosenmäenpäiväkotiin lapsen tarvitessa hoitoa esiopetuksen lisäksi. Pelkkää esiopetusta tarvitsevat lapset ohjataan Rantakylän koulun esiopetukseen. Hoitopolku muuttuu koulupoluksi pääasiassa Rantakylän kouluun. Lapsen lähin aikuinen on perheelle ja lapselle nimetty kasvatuskumppani. Kasvatuskumppani huolehtii kasvatustieteellisistä ja lasta koskevien asioiden tiedottamisesta. Hän huolehtii yhdessä perheen ja päiväkodin työntekijöiden, kiertäväerityislastentarhanopettajan, puheterapeutin sekä muiden lasta hoitavien/kuntouttavien työntekijöiden yhteistyöstä.

Lapsen neuvolassa tehtävää neljävuotistarkastusta varten kasvatuskumppani keskustelelee perheen kanssa lapsen kehityksestä. Keskustelun pääkohdat kirjataan 4- vuotiskeskustelulomakkeelle, jonka perhe vie neuvolan terveydenhoitajan sekä lääkärin tarkastukseen. Nämä omalta taholtaan tekevät kirjauksia lomakkeeseen. Vanhemmat toimittavat lomakkeen takaisin päivähoitoon. Lomake liitetään Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan. Jos lapsen kehityksessä ilmenee pulmia, jotka vaativat tarkempia tutkimuksia esimerkiksi keskussairaalassa, kasvatuskumppani yhdessä kelton kanssa tekee kuvauksen lapsesta tutkivalle taholle. Lapselle tehdään toiminta- ja kuntoutussuunnitelma yhdessä vanhempien, kelton ja päivähoidontyöntekijöiden kanssa, jos katsotaan siitä olevan hyötyä lapselle. Kuntoutussuunnitelma tehdään aina lapsille, joilla on diagnoosi. Lapsen siirtyessä toiseen hoitopaikkaan tai kouluun lapsesta kerääntynyt tieto siirtyy lapsen mukana hoitopolkuna toimijalta toiselle. Orikon Helmessä kaikille lapsille tehdään oma kansio -

lapsen varhaiskasvatussuunnitelma, jossa säilytetään kaikki häntä koskevat lomakkeet.

Joskus lapsi tulee päivähoitoon sosiaalitoimen kautta avohuollon tukitoimenpiteenä. Silloin sosiaalityöntekijä huolehtii, että lapselle tehdään yhteistyösuunnitelma lomake yhteistyössä päivähoiton, perheen ja muiden toimijoiden kanssa. Palaverissa huolehditaan mm. siitä, että kaikki toimijat tietävät voimassa olevat sopimukset.

Rantakylän alueella kokoontuu alue Varpu neljä kertaa vuodessa. Varpuun kuuluu alueen päivähoiton esimiehet, kelto, neuvolan työntekijät, sosiaalityön edustaja sekä koulukuraattori. Tiimin tarkoituksena on varhainen puuttuminen. Huolen vyöhykkeistö on kuvattu Mikkelin kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmassa. Asteikon avulla työntekijä voi peilata oman huolensa syvyyttä ja sitä mihin toimenpiteisiin hänen tulisi ryhtyä lasta auttaakseen. Neuvolan terveydenhoitajien kanssa käydään läpi syyskuussa lasten kasvuun ja kehitykseen liittyviä asioita vanhempien suostumuksella.

KASVATUSKUMPPANUUS ORIKON HELMESSÄ

Ennen päivähoiton alkua päiväkodinjohtaja nimeää perheelle oman kasvatustuuhenkilön (kasvatuskumppani). Hoidossa jatkavien lasten kanssa jatkaa jo nykyinen kasvatuskumppani. Jokaisella kasvatustuuhenkilöllä on pääsääntöisesti yhtä monta kasvatuskumppanuusperhettä.

Kasvatuskumppani ottaa yhteyttä uusiin perheisiin ja sopii tapaamisesta huoltajien kanssa. Ensimmäinen tapaaminen tapahtuu ilman lasta vain huoltajien ja kasvatuskumppanin kesken. Perhettä on pyydetty täyttämään päivähoiton keskustelulomake tai tuomaan päivähoitossa jatkavan tai päivähoitopaikkaa vaihtavan lomake keskusteluun ja mahdollinen lapsen varhaiskasvatussuunnitelma kansio päiväkotiin. Lomaketta voidaan täyttää myös keskustelussa. Kasvatuskumppani perehdyttää huoltajat päiväkotiin ja sen toimintaan. Ensimmäisessä tapaamisessa sovitaan lapsen tutustumiskäynnistä.

Lapsen tutustuminen päiväkotiin tapahtuu huoltajien esitellessä lapselleen päiväkotia ja kasvatuskumppania. Samalla sovitaan myös seuraavista tutustumiskerroista. Asiassa edetään perheen toivomalla tavalla.

Kasvatuskumppani tutustuttaa lapsen toisiin lapsiin ja aikuisiin. Kasvatuskumppani vierailee syksyn aikana lapsen kotona perheen näin halutessa.

Kasvatuskumppani seuraa aktiivisemmin varsinkin alussa omien kasvatuskumppanuus lapsiensä kehitystä ja toimintaa ja viestittää asiat eteenpäin ryhmän toisille aikuisille. Samoin kasvatuskumppani tekee tiiviimpää yhteistyötä perheen kanssa esim. kasvatustuuhenkilöt ja 4-vuotisneuvola varten keskustelut. Kasvatuskumppani viestittää asiat eteenpäin ryhmän toisille aikuisille ja huolehtii tiedonkulusta muutoinkin esim. ruoka-allergiat keittiöön.

Yleensä retkillä tai muussa toiminnassa hyödynnetään kasvatuskumppanuusryhmäjakoja.

PERUSHOITO

Perushoitotilanteissa tärkeitä periaatteita ovat aikuisen läsnäolo ja mallittaminen, lapsen ja perheen tarpeiden huomiointi ja perushoitotilanteiden hyödyntäminen opetus- ja kasvatustilanteina. Porrastamme perushoitotilanteita rauhallisen ilmapiirin ja yksilöllisen huomion saamiseksi.

Lapsen tullessa hoitoon henkilökunta ottaa lapsen käsienpesun ja desinfioidin jälkeen vastaan. Tuonti- ja hakutilanteissa kerromme kuulumiset puolin ja toisin.

Lasta emme voi luovuttaa alle 18-vuotiaalle tai päihtyneelle hakijalle.

Ulkoilemme päivittäin aamu- ja iltapäivällä säällä kuin säällä.

Ulkoilu tapahtuu pääasiassa päiväkodin omilla pihilla, retkeilemme ja ulkoilemme myös lähimetsissä, rannalla ja puistossa.

Ennen ruokailuja pesemme kädet. Aikuinen jakaa ruoan lapsille, huomioiden allergiat, lapsen ravinnon tarpeen ja mieltymykset.

Opettelemme omatoimista ruokailua, maistamaan uusia ruokalajeja, ruokailuvälineiden käyttöä ja kauniita pöytätapoja.

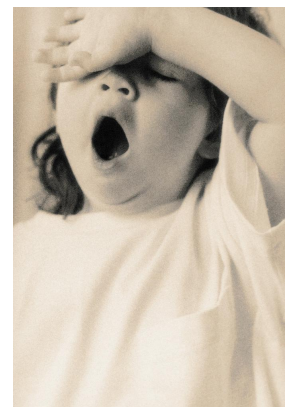
Lapset saavat ksylitolipastillit lounaan jälkeen.

Pukeutumisessa, riisumisessa ja wc-toimissa ohjaamme ja kannustamme lapsia omatoimisuuteen lapsen ikätasoa huomioiden.

Opettelemme käsienpesua ja kuivaamista paperipyyhkeisiin aikuisen avustamana.

Ennen lepoa vaatteet riisutaan koreihin. Lapsi voi ottaa sänkyyn mukaan oman tai päiväkodin unikaverin, pienemmät myös tutin tai pullon.

Helmissä lapset kuuntelevat sadun, jonka jälkeen kaikki rauhoittuvat hetkeksi lepäämään. Lapset, jotka eivät nuku, voivat poistua sovittuun ajan jälkeen leikkimään hiljaisen tunnin leikkejä.

Lapsen sairastuessa hoitopäivän aikana päiväkodista otetaan yhteyttä perheeseen tai sovittuun varahenkilöön. Sairaana lapsen hoitopaikka on

kotona. Sairauden jälkeen lapsen tulisi viettää yksi kuumeeton ja oireeton päivä kotihoitossa. Lapselle voi tuoda päiväkotiin henkilökohtaisia hoitotarvikkeita esim. kamman, voiteita ja lääkärin määräämiä lääkkeitä valmiiksi annosteltuina. Vanhemmat vastaavat lääkkeiden annostelusta ja kunnosta esim. eräpäivät.

”HYVÄ RUOKA, PAREMPI MIELI ”

Orikon Helmessä pyrimme edesauttamaan lapsen terveyttä tarjoamalla hänelle terveellistä ja monipuolista ruokaa. Noudatamme Mikkelin Kaupungin ruokapalvelun 7 viikon kiertävää lounaslistaa.

PÄIVÄKODISSAMME TARJOAMME;

- aamupalan (puuro, leipä, leikkele, tuorepala sekä maito/mehu)
- lounaan (päivän ruoka, leipä ja ruokajuoma)
- välipalan (kiisseli, puuro tai jogurtti, leipä, leikkele ja tuorepala sekä juomana maito tai mehu)

Lounas ja välipala tulevat Rantakylän koulun keittiöstä ja aamupalan valmistamme omassa keittiössämme. Pyydämme toimittamaan terveydenhoitajan/lääkärintodistuksen, mikäli lapsi tarvitsee dieettiruokavaliota. Todistuksen lähetämme edelleen koulun keittiöön. Osoitamme arvostusta ruoan valmistajia kohtaan muistamalla heitä kiitoskortein ja päiväkotimme keittiö-apulaista päivittäisin kiitoksin.

Ruokaillessa maistelemme kaikkia ruokia ja erilaisia makuja. Aikuisen ohjauksella harjoittemme hyviä pöytätapoja sekä ruuan hakemista ja astioiden palauttamista. Huolehdimme lasten hampaiden terveydestä tarjoamalla ksylitolipastillit ruokailun jälkeen.

Opettelemme hyvään käsihygieniaan ennen ruokailuja. Noudatamme päiväkodissamme Sosiaali- ja Terveysministeriön antamaa käsienspesuohjetta.

LEIKKI

Leikillä on suuri rooli Orikon Helmen päiväkodin arjessa. Leikki onkin lapselle tärkeä asia, lapsi nauttii leikkimisestä. Lapsi harjaantuu leikin kautta niin psyykkisesti, fyysisesti kuin sosiaalisestikin. Leikissä lapsen itsetunto lujittuu yhteisissä kokemuksissa toisten lasten ja aikuisten kanssa.

Päiväkotiimme on rakennettu useita leikkipaikkoja mm. kotileikki, rakenteluleikki, autoleikki. Aikuiset pyrkivät luomaan leikkipaikoista mielenkiintoisia ja "muuntumiskykyisiä", leikin edetessä leikki saa muuttaa muotoaan. Hyvä leikki voi jatkua vaikka seuraavanakin päivänä, leluja ei tuolloin tarvitse raivata paikoilleen. Aikuiset pyrkivät huolehtimaan siitä, että kaikilla lapsilla on rauhallinen ja turvallinen ilmapiiri leikkiä.

Helmien ja Simpukoitten ryhmissä leikkiä toteutetaan ikätasoa huomioiden. Simpukoiden ryhmässä leikki on aluksi rinnakkaisleikkiä, kun taas Helmien ryhmässä lapset valitsevat leikkitalusta itse oman leikkinsä. Leikkitalulla pyritään tukemaan lasta oman toiminnan ohjaukseen sekä pitkäkestoiseen leikkiin. Pyrimme siihen, että päiväkotipäivän aikana on useita mahdollisuuksia rauhalliseen pitkäkestoiseen vapaaseen leikkiin. Viikko-ohjelmassa on aina yksi päivä varattu leikkimiselle, jolloin saa tuoda myös oman lelun. Helmien ryhmässä toteutetaan aika ajoin leikkiviikkoa, jolloin leikille varataan koko viikko.

Yksi leikkimme peruspilareista on ajatus siitä, että ketään kaveria ei jätetä leikin ulkopuolelle, kaikkien kanssa leikitään!

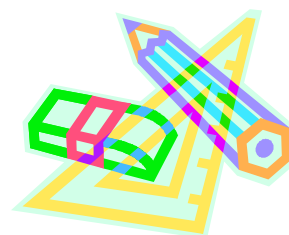
SISÄLLÖLLISET ORIENTAATIO

Orikon Helmessä sisällölliset orientaatiot toteutuvat päivittäin ja useissa pajoissa toteutuvat useat orientaatiot. Seuraavissa kappaleissa on kerrottu kuinka kokonaisvaltaista varhaiskasvatusta Orikon Helmessä annetaan Orientaatio näkökulmasta käsin.

Matemaattinen orientaatio

Orikon Helmessä pyrimme tukemaan lapsen matemaattista ajattelua. Ohjaamme lasta havainnoimaan ympärillä olevia erilaisia matemaattisia ilmiöitä. Näitä taitoja harjoitteleminen erilaisten pelien, leikkien, laulujen, retkien, pohtimisten ja liikuntatuokioiden avulla.

Luokittelemme, vertailemme ja järjestämme asioita ja tavaroita värin, koon ja muodon perusteella erilaisissa käytännön tilanteissa. Jokin on suurempi/pienempi, samanlainen/erilainen, jotakin on enemmän/vähemmän. Harjoitteleminen lukukäsitteitä 1-10 tutustumalla numeroihin erilaisten noppapelien ja numeromuistipelien avulla.

Geometriasiä peruskäsitteitä löydämme erilaisista muodoista: kolmio, neliö, ympyrä. Näitä kohtaamme rakennuspalikoissa, peleissä, kädentaidoissa sekä liikuntahetkillä. Suuntien ilmaisemista ja ymmärtämistä harjoitteleminen kaikissa arkipäivän tilanteissa, lapsen ikätasoa huomioiden. Näitä ovat mm. edessä, takana, ylhäällä, alhaalla, sivulla, keskellä. Ohjaamme lasta niin, että nämä käsitteet tulisivat tutuiksi; esim. kynät ovat hyllyn päällä, papereiden takana.

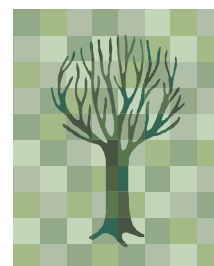
Aikakäsitteitä käsittelemme esimerkiksi aamupiirin aikana. Piirissä mietimme mikä vuodenaika on, mikä päivä on, monesko päivä on jne. Muistelemme myös mitä teimme eilen, mitä teemme tänään ja mitä suunnitelmia on huomiseksi.

Luonnontieteellinen orientaatio

Orikon Helmessä luonnontieteellinen orientaatio koostuu ympärillä olevaan luontoon tutustumisesta ja havainnoimisesta.

Päivittäin havainnoimme säätä ja lämpötilaa. Helmet-ryhmässä lapset valitsevat kuvitetun sääkortin, mikä kuvaa sen hetken säätä.

Käytämme erilaisia luonnonmateriaaleja askarteluissa. Tutustumme eläimiin ja luontoon kirjojen sekä laulujen avulla. Pyrimme luomaan leikkiympäristön sellaiseksi, jossa eläinleikit ovat mahdollisia.

Teemme retkiä lähimetsiin ja Orijärven rantaan. Havainnoimme

samalla vuodenaikojen tuomia muutoksia ja nautimme kokonaisvaltaisesti luonnon kauneudesta. Näillä keinoin pyrimme luomaan lapsille luontoa kunnioittavan elämänasenteen.

Historiallis-yhteiskunnallinen orientaatio

Historiallis-yhteiskunnallisessa orientaatiossa rakennetaan lasten kanssa kuvaa menneisyydestä siitä kertovien esineiden, kuvien, tarinoiden ja lähiympäristöön tehtyjen retkien avulla. Omien vanhempien ja isovanhempien kertomukset ja muistelmat ovat myös tärkeässä roolissa.

Orientaatioon liittyen vietimme päiväkodissamme "ennen vanhaan" päivää, leikkien ja laulaen vanhojen tavaroiden parissa. Aiheeseen liittyen isommat lapset tekivät retken Suur-Savon museoon.

Vietämme päiväkodissamme vuosittain yhteistä aamupäivää isovanhempien ja seurakunnan kanssa, jossa on mahdollisuus miettiä mennyttä ja nykyhetkeä. Kirjastosta on lisäksi saatavilla lapsille aiheeseen sopivia iänmukaisia kirjoja.

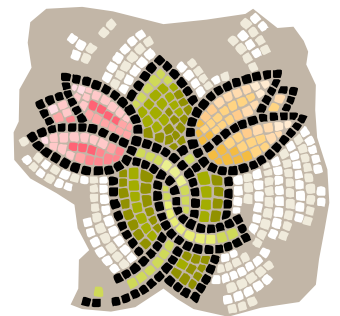
Syksyisin ja keväisin lasten kanssa on mukava tehdä retkiä läheisille aaripalstoille ja tutustua kylvämisen ja sadonkorjuun ihmeisiin.

Esteettinen orientaatio

Esteettinen orientaatio on laaja ja monitahoinen. Se avautuu havaitsemisen, kuuntelemisen, tuntemisen, luomisen, kuvittelun ja intuition avulla. Omakohtaiset aistimukset ovat tärkeitä. Päiväkodissa opettelemme käyttämään eri aisteja lasten kanssa. Aikuiset pyrkivät yhdessä lasten ja vanhempien kanssa luomaan lapselle viihtyisän ja lapsilähtöisen kasvu- ja leikkiympäristön. Tarjoamme lapsille viikoittain mahdollisuuden ohjattuun ja omatoimiseen puuhasteluun esim. piirtely, maalaus, tanssi. Päiväkodissa järjestetään vuosittain eri teemoihin sopivia tapahtumia esim. lasten taidenäyttely, elonkorjuujuhlat, esitykset ja juhlat päiväkodin sisällä ja ulkona, sekä retkiä mm. kenkäveron joulunäytelmään.

" On vaikea kuvitella tärkeämpää tehtävää kuin lapsen luovuuden puutarhan vaaliminen."

Jari Sinkkonen, LT, Lastenpsykiatrian erikoislääkäri

Eettinen orientaatio

Eettisessä orientaatiossa tarkastellaan arvo- ja normimaailman kysymyksiä. Keskeisintä ovat hyvä-paha, oikea-väärä, totuus-valhe, oikeudenmukaisuus, tasa-arvo, kunnioitus, vapaus ja luonnon arvostaminen.

Eettinen kasvatus on tärkeä osa lapsen sosiaalista ja tunnekehitystä, sen perustana on lapsen oma toiminta ja itsensä hyväksyminen. Pyrkimyksenä on, että lapsi vähitellen

ymmärtää oman toimintansa merkityksen muille ihmisille ja ympäristölle sekä oppii ottamaan vastuuta omasta toiminnastaan.

Orikon Helmessä eettinen orientaatio toteutuu keskusteluissa esim. leikki-tilanteissa, ristiriitatilanteissa kavereiden kanssa aikuisen tukemana. Mietimme myös yhteisiä sääntöjä lasten kanssa, jotta kaikkien olisi turvallista olla hoidossa.

Opettelemme hyviä tapoja, toisen ihmisen kunnioittamista ja arvostamista, oman vuoron odottamista, jakamista, rohkaisemista ja kannustamista. Apuna käytämme mm. satuja, tarinoita ja teatteriesityksiä.

Aikuinen havainnoi ja ohjaa tarvittaessa lapsen leikkiä ja käyttäytymistä. Lasta opetetaan nimeämään tunteitaan, ymmärtämään omaa ja toisen käyttäytymistä aikuisen ollessa lapsen tukena ristiriitatilanteissa.

Lapsella on oikeus kokea, että hänestä välitetään ja hänen tarpeistaan huolehditaan.

Uskonnollis-katsomuksellinen orientaatio

Uskonnollis-katsomuksellisen orientaation ytimen muodostavat uskonnolliset, hengelliset ja henkiset asiat ja ilmiöt. Lähtökohtana on aina perheiden vakaumuksen kunnioittaminen ja suvaitsevaisuus eri kulttuureja kohtaan. Orientaatiossa tutustutaan lapsen oman uskonnon tai katsomuksen perinteeseen sekä perehdytään tapoihin ja käytäntöihin. Lapselle tarjotaan mahdollisuus hiljaisuuteen ja ihmettelyyn sekä kyselemiseen ja pohdintaan. Orientaatiossa korostetaan lapsen herkkyyttä ja kykyä ymmärtää sanatonta ja symbolista kieltä, sekä spirituaalien herkkyyden kunnioittamista ja vahvistamista.

Orikon Helmessä uskonnollis-katsomuksellinen orientaatio toteutuu kynttilähetkissä joka toinen viikko. Silloin hiljennymme kuuntelemaan, ihmettelemään ja pohtimaan lapsen elämää koskettavia asioita turvallisessa ilmapiirissä. Elämyksellisyys ja kokemuksellisuus painottuvat kynttilähetkissä.

Opettelemme myös pienen rukouksen ja lasten hengellisiä lauluja (Kirkkomuskari ja Lasten virret).

Tutustumme kirkollisiin juhliin ja perinteisiin tapojen, ruokien, askartelujen ja koristeluiden kautta. Opettelemme myös hiljentymään ruokailuun ruokarukouksen avulla.

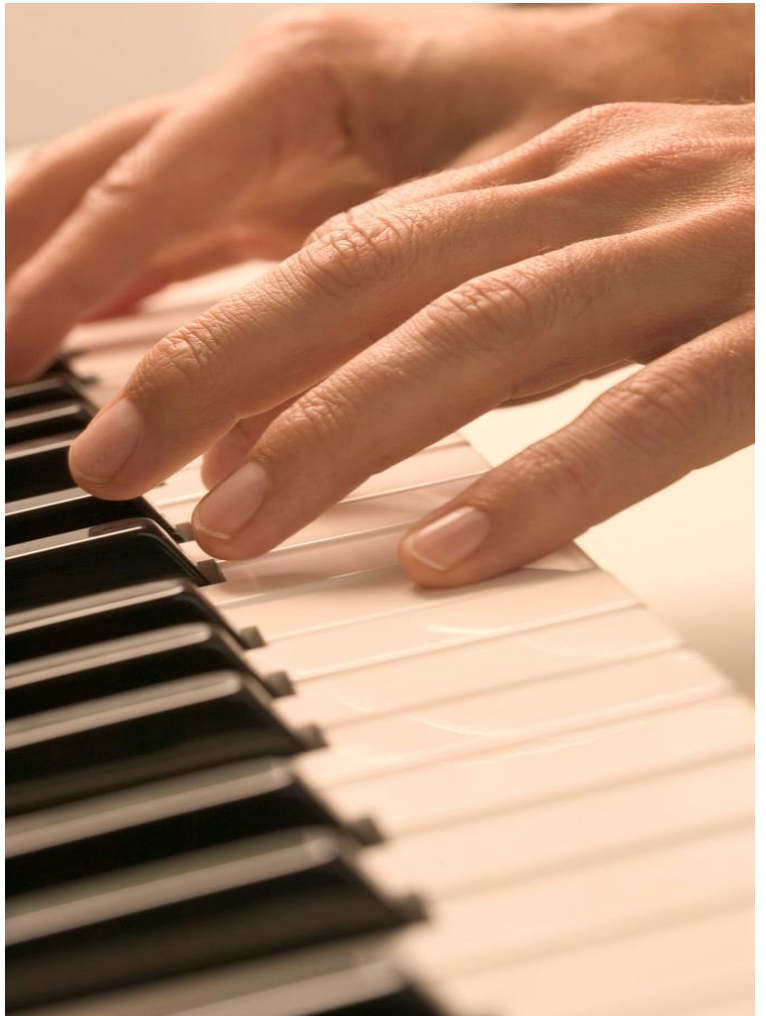
Teemme yhteistyötä Maaseurakunnan kanssa, mm. lastenohjaajien vierailut, isovanhempien kauneimmat joululaulut, hartaushetket jouluna ja pääsiäisenä

MUSIIKKI

Orikon Helmessä musiikki on osa jokapäiväistä toimintaa. Laulujen ja laululeikkien avulla lapset oppivat ja harjoittelevat monia kasvua ja kehitystä tukevia asioita.

Laulamme ja soitamme kerran viikossa pienryhmissä muskarissa ja kaksi kertaa kuukaudessa on talon yhteinen lauluhetki.

Musiikkihetkien tuttuutta ja turvallisuutta luo samat alku- ja loppulaulut. Musiikkihetkissä huomioidaan kaikkea toimintaa ohjaava keskusaihe. Musiikissa huomioidaan kaikki sisällölliset orientaatiot musiikkia, lauluja ja toimintoja suunniteltaessa.

Orikon Helmessä musiikki on lapsille ja aikuisille iloista ja mukavaa yhdessäoloa ja oppimista. Musiikkihetkien sisältöä esittelemme joulu- ja kevätjuhlissa.

"Laulaen iloa saamme, sitä myös toisille jaamme...
soittaen iloa saamme sitä myös toisille jaamme...
tanssien iloa saamme, sitä myös toisille jaamme..."

MUSIIKKI YHTEISTÄ ON!

KÄDENTAI DOT

(Taiteellinen kokeminen ja ilmaiseminen)

Kädentaidot pohjautuvat Orikon Helmessä yhteisesti sovitun keskusaiheen ja teeman ympärille.

Annamme pienille taiteilijoille mahdollisuuden ilmaista itseään kiireettömässä ja rauhallisessa ilmapiirissä yksilötyöskentelynä tai erikokoisissa ryhmissä. Huomioimme lasten yksilölliset ikä- ja kehitystasot.

Tarjoamme Orikon Helmessä lapsille mahdollisimman monipuolisia materiaaleja ja välineitä. Samalla opettelemme niiden käyttöä ja huoltoa. Omien ja muiden töiden arvostaminen on meille tärkeää.

Kädentaitojen kuningas-ajatus Orikon Helmessä on peräisin "Elämysten alkupoluilla"-kirjasta:

Joka tapauksessa melkein kaikki,
mitä isommat tekevät, sopii myös alle 3-vuotiaille,
kunhan välineet ovat pieniin käsiin sopivat.
Tarvitaan vain uskallusta ja uskoa pientenkin
kykyihin sekä ennakkoluulottomuutta ja yllätykset ovat suuria!!!

LIIKUNTA

Liikunta on meillä Orikon Helmessä päivittäin tapahtuvaa toimintaa. Normaalin päivärytmin mukaisesti lapset ulkoilevat kahdesti päivässä jolloin liikkuminen on omaehtoista. Ohjattua liikuntaa tarjoamme pienryhmissä Helmille viikoittain ja Simpukoille säännöllisesti.

Ohjatuissa liikuntahetkissä harjoittelemme oman kehon tuntemista sekä perus- ja välineliikuntaa lapsen kehitystasot huomioiden. Opettelemme myös erilaisia pelejä ja leikkejä, oppien samalla sääntöjä ja toisten huomioonottamista.

Haluamme innostaa lapsia liikkumaan ja tarjoamaan onnistumisen elämyksiä ja riemunhetkiä sekä yksilöinä että osana ryhmää.

PIHASÄÄNNÖT

PIHALLA KUN PARI TÄRKEÄÄ ASIAA MUISTETAAN,
NIIN SAADAAN PUUHAT JA LEIKIT SIELLÄ LUISTAMAAN:

- ⊖ PIHALLA VOI JUOSTA, HYPPIÄ JA POMPPIA,
KUNHAN MUISTAA ETEENPÄIN KATSOA JA TOISIA VAROA.
- ⊖ HIEKKALEIKIT HIEKKALAATIKOLLA LEIKITÄÄN
JA MUUALLE HIEKAN LEVIETTÄMISTÄ VÄLTETÄÄN.
- ⊖ VALKOINEN AITA JA PORTIT PIHAAMME REUNUSTAA,
VAIN AIKUISEN PORTIT AVATA JA SULKEA NE SAA.
- ⊖ KIIPEILYTELINE ON VERRATON, SIINÄ MONTA VAARANPAIKKAAKIN ON.
YLÖS JA ALAS YKSITELLEN,
VUOROA KIVETYKSELLÄ ODOTELLEN,
LIUKUMÄESTÄ HURJAT VAUHDIIT SAA
JA SILLOIN MEITÄ NAURATTAA.

KYNTTILÄHETKI

Orikon Helmessä vietetään joka toinen perjantai kynttilähetkeä pienryhmissä. Lapsilla on silloin mahdollisuus hiljentyä, ihmetellä, pohtia ja kysyä turvallisessa ja elämyksellisessä ilmapiirissä. Apuna käytämme kirkon vuoden kalenteria, kristillisiä kirjoja ja lasten virsiä, joita toteutamme muun muassa leikkien, draamojen, esitysten ja laulujen kautta.

Lapset osallistuvat kynttilähetkeen vanhempiensa suostumuksella. Seurakunta jakaa perheille pyhäkoululehden.

Helmien lounas alkaa päivittäin yhteisellä hiljentymisellä ja ruuan siunaamisella:

Hys hetki hiljaa, katsokaamme Luojan viljaa.
Lieden päällä paistuvaista, lasten suussa maistuvaista.
Ruokaa joka ihmeen näyttää, pikku lasten vatsat täyttää.
Aamen.

Nalle Puh: "Tulin juuri ajoissa päivän parhaaseen hetkeen."

Risto Reipas: "Mikä hetki se on?"

Nalle Puh: "Se on hetki, kun sinä ja minä olemme ME!"